

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดราชบุรี
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิลำเนาต่างกันในจังหวัดราชบุรี

วิธีการในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีทั้งหมด 24 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 17,596 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธี Multi - Stage Sampling ตามขนาดโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็นขนาดใหญ่ กลาง เล็ก จากประชากร 24 โรงเรียน โดยแบ่งตามระดับชั้นคือ ม.1 ม.2 และ ม.3 ชั้นละ 10 คน จาก 13 โรงเรียน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 390 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีในเรื่องต่อไปนี้

- ก. มีความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง
- ข. สามารถอยู่ร่วมกันในชุมชน
- ค. ยึดมั่นค่านิยมและคำสอนในศาสนา
- ง. เป็นสมาชิกที่คึกในการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- จ. มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้นจำนวน 390 ฉบับ ได้รับคืนมา 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี โดยการนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าทางสถิติโดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for The Social Science) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

4.1.2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.1.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิหลังต่างกันเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ใน จังหวัด ราชบุรี

1.1 ด้านมีความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง (ลำดับความสำคัญที่ 1) ในส่วนที่เป็นหน้าที่ของตนเอง ครอบครัวและโรงเรียน นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่า ควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาภายในครอบครัวในฐานะ เป็นสมาชิกของครอบครัว ประกอบอาชีพที่สุจริตและยึดมั่นต่ออาชีพที่สุจริตทุกชนิด และจะรู้สึกไม่สบายใจเมื่อไปโรงเรียนสาย

ในส่วนที่เป็นหน้าที่ต่อสังคมและประเทศชาติ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่า ควรแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ควบคู่กันใช้เหตุผลและเคารพพระเบญจขอมัยคัมของสถาบันต่าง ๆ ตลอดจนร่วมรับผิดชอบในการทำงานกับส่วนรวม และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและนำมาพิจารณาช่วย

1.2 ด้านสามารถอยู่ร่วมกันในชุมชน (ลำดับความสำคัญที่ 5) นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่าควร จะเห็นอกเห็นใจและให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เท่าที่จะสามารถทำได้ มีส่วนร่วมในการรักษาความเป็นระเบียบในชุมชนและสังคม และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเสมอ

1.3 ด้านการยึดมั่นค่านิยม และคำสอนในศาสนา (ลำดับความสำคัญที่ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่า การทำบุญช่วยให้มีความสุขทางใจ และมีความเชื่อว่า ศาสนาเป็นที่พึ่งและเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจของบุคคลทุกคนเป็นผู้มีเจตนาสุจริตและเป็นประโยชน์พื้นฐานในการปฏิบัติตนต่อส่วนรวม

1.4 ด้านการ เป็นสมาชิกที่ดีในการ เมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย (ลำดับความสำคัญที่ 2) นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่า ควร ไม่ใช้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตยและมีความรู้ความเข้าใจในวิถีทางและวิธีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎหมาย

1.5 ด้านมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ (ลำดับความสำคัญที่ 4) นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่า ต้องให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับรัฐบาลในการสงวนทรัพยากร และตระหนักในความสำคัญของความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนให้ความร่วมมือกับรัฐบาล ในการพัฒนาเศรษฐกิจ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีภูมิลำเนาต่างกันในจังหวัดราชบุรี

2.1 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาค้นหาทางครอบครัวที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดี โดยส่วนรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลจากการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่านักเรียนบิคา มารดาอยู่ร่วมกัน กับ บิคา มารดาหย่าร้างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่มี บิคา มารดา อยู่ ร่วมกันมีความเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีสอดคล้องกันมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 แต่นักเรียนที่บิคา มารดา หย่าร้างกันมีความเห็นในเรื่องเดียวกันน้อยที่สุดเป็นอันดับ 4

2.2 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาจำนวนพี่น้องในครอบครัวที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดี โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดาที่ต่างกัน มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดี โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่านักเรียนที่บิดา มารดาเป็นผู้กำหนดแผนในการดำเนิน ชีวิตไว้ให้ล่วงหน้า กับนักเรียนที่บิดา มารดาให้นักเรียนเป็นผู้ตัดสินใจกระทำใด ๆ ด้วยตนเอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่บิดา มารดาเป็นผู้ กำหนดแผนในการดำเนินชีวิตไว้ให้ล่วงหน้ามีความเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีสอดคล้องกันมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 แต่นักเรียนที่บิดา มารดาให้เป็นผู้ตัดสินใจกระทำใด ๆ ด้วยตนเองมีความ เห็นในเรื่องเดียวกันน้อยที่สุดเป็นอันดับที่ 3

2.4 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความ แตกต่างเป็นรายคู่พบว่านักเรียนที่มีผลการ เรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป กับนักเรียนที่มีผลการ เรียนต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีความเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีมีมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 แต่ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกว่า 2.00 มีความเห็นในเรื่องเดียวกันน้อยที่สุดเป็นอันดับที่ 3

2.5 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาบทบาทของบิดา มารดา เกี่ยวกับการ เรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาสถานที่พักที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาทางครอบครัวที่ต่างกัน การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ต่างกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี โดยส่วนรวมแตกต่างกันตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับภูมิลำเนาจำนวนที่หนึ่งในครอบครัวที่ต่างกัน บทบาทของบิดามารดา เกี่ยวกับการเรียนที่ต่างกัน และสถานที่พักที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ในจังหวัดราชบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดราชบุรี

1.1 ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะเป็นพลเมืองดีจะท่องปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกต้อง ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่นและทำหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพงษ์ ศรีเทนิยง (2524) ที่พบว่าพลเมืองดี ต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้คือ มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็นหมู่คณะ เคารพในความเสมอภาคของมนุษย์ มีวินัยในตนเอง ตลอดจนการรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

1.2 ด้านสามารถอยู่ร่วมกันในชุมชน นักเรียนมีความคิดเห็นว่าผู้ที่จะเป็นพลเมืองดี จะต้องให้ความช่วยเหลือและทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ที่อยู่ในชุมชนได้ อย่างดีนั้น จะเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกในสังคมนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ คำเมือง (2522) ที่พบว่าลักษณะของพลเมืองดีจะมองโลกในแง่ดีและมีความสัมพันธ์กับมนุษยชาติ และสิ่งแวดล้อม

1.3 ด้านการยึดมั่นค่านิยมและคำสอนในศาสนา นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะเป็นพลเมืองดีนั้นจะต้องเชื่อในคำสั่งสอนของศาสนาและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งถาปฏิบัติได้แล้วก็อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

1.4 ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะเป็นพลเมืองดีจะท่องปฏิบัติตนให้อยู่ในขอบเขตของสังคมที่กำหนดให้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะนิสิตปริญญาโท (อรุจิต ภูแพ, สมพงษ์ สอนสุภาพ, สมชัย ชนประชา, ศรีเพชร มีศรี, อุดลย์ศักดิ์ สุนทรโรจน์, 2521) ที่พบว่านักเรียนมีความคิดรวบยอด

เกี่ยวกับพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ที่พึงประสงค์คือ การเคารพต่อกฎหมาย การเป็นผู้นำและ
 ผู้ตามที่ดี มีความรักชาติ ซึ่งจะเห็นได้ว่าถ้าประชากรของประเทศมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้วจะทำให้
 การปกครองระบอบประชาธิปไตยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 ค่านิยมประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะ เป็น
 พลเมืองดี จะต้องช่วยเหลือและร่วมมือกับรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ เพราะว่าการประเทศชาติ
 จะเจริญก้าวหน้าไปได้นั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ และในปัจจุบันนี้ประเทศ
 ไทยเรายังมีปัญหาการขาดดุลย์ทางด้านเศรษฐกิจกับต่างชาติอยู่มาก ซึ่งถ้าสามารถช่วยรัฐบาลใน
 การพัฒนาเศรษฐกิจได้แล้วย่อมจะเป็นพลเมืองดีของชาติด้วย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
 ที่มีภูมิลำเนาต่างกันในจังหวัดราชบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้แยกการอภิปรายผลออกเป็น 6 หัวข้อตามภูมิลำเนา
 ต่างกัน ดังนี้

1. ภูมิลำเนาสภาพทางครอบครัว
2. ภูมิลำเนาจำนวนพี่น้องในครอบครัว
3. ภูมิลำเนาการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา
4. ภูมิลำเนาสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียน
5. ภูมิลำเนาบทบาทของบิดา มารดาเกี่ยวกับการ เรียน
6. ภูมิลำเนาสถานที่พัก

1. ภูมิลำเนาสภาพทางครอบครัว

จากการ วิจัยพบว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาสภาพทางครอบครัวที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยว
 กับการ เป็นพลเมืองดี แตกต่างกัน โดยเฉพาะครอบครัวที่มีบิดา มารดาอยู่ร่วมกัน กับครอบครัวที่มีบิดา
 มารดาหย่าร้าง การที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันเช่นนี้ อาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนอยู่ในครอบครัว
 ที่แตกแยก ทำให้ขาดความผูกพันในครอบครัว ขาดความอบอุ่นในครอบครัว จึงมีผลทำให้ความคิด

เห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองที่แตกต่างกันออกไปซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวนา พรพิพัฒน์กุล (2520) ที่พบว่าเด็กที่มีภูมิหลังด้านสภาพครอบครัวที่ต่างกัน มีความสำคัญในหน้าที่พลเมืองแตกต่างกันและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรังลักษณ์ ศกนทลักษณ์ (2520) ที่พบว่านักเรียนที่มีภูมิหลังทางครอบครัวต่างกัน มีมโนทัศน์เกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองที่ต่างกัน

2. ภูมิหลังด้านจำนวนพี่น้องในครอบครัว

จากการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีภูมิหลังด้านจำนวนพี่น้องที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองที่ไม่แตกต่างกัน การที่ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันนี้ อาจสืบเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า บิดา มารดาไม่ว่าจะมีบุตรมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับรายได้ครอบครัวที่สามารถเลี้ยงดูบุตรในดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ควบคู่กันจำนวนพี่น้องในครอบครัวจึงไม่มีผลทำให้เด็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองที่ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารี แสนสุข (2521) ที่พบว่านักเรียน อาชีวศึกษามีมโนทัศน์เกี่ยวกับการ เป็นพลเมืองที่ไม่แตกต่างกันระหว่างครอบครัวที่มีบุตรหลายคนหรือคนเดียว และยังสอดคล้องกับ วันเพ็ญ คำเมือง (2522) ที่พบว่าความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน โรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดา มารดา และ จำนวนพี่น้องในครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยสามารถประเมินผลได้ว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นพลเมือง ดีนั้น ไม่สัมพันธ์กับภูมิหลังด้านนี้เป็นส่วนใหญ่ แต่ขึ้นอยู่กับ การ เรียนรู้ ของนักเรียนจากเหตุการณ์ต่างๆ

3. ภูมิหลังด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา

จากการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีภูมิหลังด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดาที่ต่างกัน โดยเฉพาะนักเรียนที่บิดา มารดาเป็นผู้กำหนดแผนในการดำเนินชีวิตไว้ให้ล่วงหน้ากับนักเรียนที่บิดา มารดา ให้เป็นผู้ตัดสินใจการกระทำใด ๆ ควบคู่กันเอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็น "พลเมือง ดีแตกต่างกัน" เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากความมีอิสระของนักเรียนในการตัดสินใจกระทำ และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ จากความรู้สึกนึกคิดอันเป็นผลมาจากการ เรียนรู้ และประสบการณ์ที่เข้ามา เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ เลือกทางที่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันเพ็ญ คำเมือง (2522) ที่พบว่าภูมิหลังด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา มีผลต่อทัศนคติของนักเรียนต่อลักษณะ การ เป็นพลเมืองดี และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรมี (Remy : 1972) ที่พบว่าทัศนคติและความสนใจของนักเรียนต่อวิชาหน้าที่พลเมืองและการปกครองขึ้นอยู่กับภูมิหลังด้านการ อบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว

4. ภูมิหลังค่านิยมคติผลทางการเรียน

จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีภูมิหลังค่านิยมคติผลทางการเรียนที่ต่างกัน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็น "พลเมืองดีแตกต่างกัน" เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนที่เรียนเก่ง มีความคิดและการตัดสินใจ เลือกทางที่เหมาะสมและถูกต้องกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิระพงษ์ ศรีเหมียง (2524) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีความคิดรวบยอด เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี ในวิถีประชาธิปไตยแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ วัลลภ พุ่มพวง (2513) ที่พบว่าภูมิหลังค่านิยมคติผลทางการเรียนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

5. ภูมิหลังค่านิยมคติของบิดา มารดา เกี่ยวกับการเรียน

จากการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีภูมิหลังค่านิยมคติของบิดา มารดา เกี่ยวกับการเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่ามีบิดามารดา ปลูกฝังความคิดเห็นที่ค้ำจุนให้ เป็นพลเมืองดี นอกจากนี้ยังให้เด็ก ได้มีความสามารถใ้พิจารณาปัญหาในการตัดสินใจ นอกจากนี้เด็กยังได้ เรียนรู้ ถึงหน้าที่พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยจากในโรงเรียนจึงทำให้ความคิดเห็นของนักเรียนในค่านิยมคติเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ โอภาส สะอาด (2518) ที่พบว่าภูมิหลังเกี่ยวกับค่านิยมคติของบิดามารดา ไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร

6. ภูมิหลังค่านิยมคติที่พัก

จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีภูมิหลังค่านิยมคติที่พักต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าอาจสืบเนื่องมาจากอิทธิพลของที่พักอาศัยไม่เป็นผลต่อความคิดเห็นในหน้าที่พลเมือง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สกินแมน (Scheneman : 1980) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยไม่เป็นผลต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความเป็นพลเมืองดี

จากการประเมินผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี แยกต่างและไม่แตกต่างกันไปตามชอคนพบ และผลการวิจัยอ้างอิงดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยพบว่าการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้อ้างไว้ในเรื่องภูมิหลังด้านสภาพทางครอบครัว ด้านการอบรมเลี้ยงดูของ บิดา มารดา และด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ขอเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยขอแยกขอเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มประชากรออกได้ดังนี้

1. ขอเสนอแนะสำหรับผู้ปกครองนักเรียน
 - 1.1 ผู้ปกครองนักเรียนควรตระหนักถึงผลการอบรมเลี้ยงดูแก่บุตรว่าจะมีผลต่อการเป็นพลเมืองดีของบุตร
 - 1.2 ผู้ปกครองควรตระหนักถึงสภาพครอบครัวว่าจะมีผลต่อการเป็นพลเมืองดีของบุตร
 - 1.3 ผู้ปกครองควรคำนึงถึงความยุติธรรมในเรื่องของการรักลูกให้เท่าเทียมกันเพราะต้องคำนึงถึงด้านจิตใจของบุตรด้วยไม่ว่าครอบครัวจะมีบุตรกี่คน
 - 1.4 ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ต่อการเรียนของบุตรถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ผู้ที่ทำหน้าที่สอนนักเรียนโดยตรง แต่ผู้ปกครองนั้นนับเป็นครูคนแรกของบุตรที่จะต้องปลูกฝังเป็นผู้ที่มีคุณธรรม
2. ขอเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงการปลูกฝังการเป็นพลเมืองดีให้นักเรียนในระดับนี้ให้มากโดยส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าและเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้
 - 2.2 สถานศึกษาควรจะศึกษาความต้องการของนักเรียนและจัดสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสมและถูกต้องกับพื้นฐาน คิมนของนักเรียนเพื่อความเหมาะสมกับการเรียนการสอน
 - 2.3 ครูสังคมศึกษาควรจะต้องปรับปรุงวิธีการสอน อันจะเป็นการชักนำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในเรื่องความเป็นพลเมืองดี และปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง

2.4 สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมและวิธีการอบรมให้เหมาะสมกับนักเรียน โดยคำนึงถึงภูมิหลังของนักเรียนต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีของนักเรียนในระดับอื่น ๆ
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นในเรื่องนี้ในจังหวัดอื่น ๆ หรือจะให้ดียิ่งขึ้น ควรจะทำในระดับเขตการศึกษาต่อไปในอนาคตด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย